

էն ինչ ընտանեկան... անարարութեան, անհասարակութեան, որոնցմբ լր- անք, կարացած անձեր ու որոնցմբ ա- րարողութիւնները վրա, միջին Սրբիման կարող էր ժողովրդի արժանաւոր հայրիկ մնալ, եթէ թուր կանգնէր ու կուէր այդ շինարար հասանքի դէմ նա ինքը իբրև Հայրիկ միտ կողմէն բողոքող այդ անինքն դէմ արդ միջին իբրև հայրապետ պիտի զիմարէր, երբ էր հոգուն ընտել բողոքող ձայնները մարմին դարձած՝ ելել էին իրա- կանացիները բողոքի արարք պահանջ- ները:

Սրբիման կարուածական խնդրում ամե- նանմանաբար դիմել է ընթացքը բանցը. իր հետ էր ժողովուրդը: Իրաւունքի և արդա- րութեան պահանջ էր այն, և հենց միայն դրա համար արժէր, որ նա կաթողիկոսա- նար: Սրբիման կարուածական, բարոյական, եկեղեցական խնդիրները արդարեւ կարգի գնելու ամենայնարժեք ժամանակը իմացաւ գտնել և ամենայնպէս միջոց իմացաւ գործ դնել, կենտրոնական ժողով հրաւի- րեց: Սա կը մնայ իբրև պատկ նրա իսկա- կան ժողովրդավարական ձգտումները, իսկ եթէ ժողովուրդը չիմացաւ արժանաւոր ընտրութիւն անել կամ եթէ ժողովրդի ընտ- րածները մեծ մասամբ չեղբայրին ու յիմա- րացանք—որով և իրանց մեծու հարուած հասցրին—Հայրիկի մեղքը չէր:

Սրբիման չը պատժեց, Սրբիման ստան- ձ կարծ չը դրեց ըստանաւորի, վարդապետ- ների ու ստանաւորների դէմ: Այն նա չէր հաշուում Աւետարանի պաշտօններին, ժողովրդի կողմից ընտրվածներին, սրբա- րույ միւսումնով օժտվածներին խարազանի, մարգի, պատժի ենթարկելու անարդու- րեան հետ: Եւ մեք տեսնաք, թէ ովքեր էին մեր աշխատար ժողովրդի վարդա- ւորները, թէ ինչ հետևանքի է հասնում ժող- վուրդը, երբ տղայորէն, թայֆայորէն, ա- նարժաններն է գործ դնում իր ընտրական իրաւունքները. մեք տեսնաք, թէ որքան շնորհ է պարգևում միւսունը ապաշտոր՝ օժանդակներն, ազնիւ պաշտօններն... Մենք տեսնաք մեր աղագայներին ընկերավարա- կան դարձած, լսեցինք արանց, արանք պէտք է որ թաղէ իմանայինք:

Սրբիման քանդեց էջիմանը—արդար- կում են,—գրաւորաբար միմեք են պար գալիս Սրբիման այն աստիճանի հասցրեց մեր աղագային խայտառակութիւնը, որ Վայր Արտուսը էջիմանի միջանկյալ մաշի- կաների վրա են իրանց համար կերակու- րներ երկում—կործնող ծննդով բացական- չում են ժողովներում նոյն իսկ մեր համալ- արանաւոր ազգայնները:

Ո՞ր մեծի միամտութեան... Այն ժամանակ, երբ հայ գիւղացին քաղ- ցից մեծում էր, երբ հայ գիւղացու կենսը ակնեւր մահաց աղտուկու համար անին կող- մից նպաստներ էին հաւաքում, մեծ բան էր, որ հայ վարդապետը մաշիկայի վրա իր կերակուրը եփէր. իսկ որ այդ ընդհանուր արարողը ժամանակով էջիմանապական գիւղի հայը մեք չէր մեծում որդւորման, շնորհի այն երջանիկ կացութեան, որ ան- բերրութեան հետ նոյնը հայրապետը հայի Հայրիկը, ոտակաւորական պաշտօնէի լեկե- րակցութեանը ու իշխանական խարազան ձեռքին չէր մտել խելու հայ վանքին հայ գիւղացի հասանելի մերջին կայէրը, սուրբը հարկը...

Այն, Հայրիկի ժամանակ պահանջին վանքապետական զիւղական համայնքներից հասանելի սուրբերը, պակասեցին դանձա- նակողմանիները, հոգեբաժինները, արժուա- հանները և այլ կոտ ու բեգանները: Եւ պէտք էր պակասէին, և պէտք էր իսպառ վերջ դրվին այդ անժամանակակից սուր- բերին ու հարկերին: Եւ միջին կը վայելէր Հայրիկին՝ Գրեգորի կաթողիկոսի նման էջիմանի ամբարները ձգտեցին հայի կուսակալուց և մի հատ ցորեն չը տար չը վաճառել (մինչև անգամ ժողով էին խնդ- րում) հայ խնդրող քաղցած իր ժողովրդին: Եւ ինչից հայրիկը կը ինչէր:

Իսկ եթէ կենսից ան պոռթկած ժամին, մեր անուշապ գործիչները զինուցած վայր- կեանքները, մեր ներքինը բարոյիչները՝ երկնքից աստուր վայր բերելու ինքնամո- ւսացութեան և անիշխանութեան այն պարա- զաններում, իսկական որդեկ Հայրիկի ներդրումներն և մեծանորութեան և ժա- մանակի ընդթը ըմբռնելու փոխանակ հան- դէս գար հայրապետական գահալի վրայից անհերքումութեան ու դիմաւորութեան հոգին, արդեօք լաւ հետևանքների կը հա- նէինք...

Այն, այսօր մեր շուրջը ակերակներ են և փրատակներ, աղբիւրներ խցված աչքեր, աղքատութիւն, պարտք և իրաւունքի խա- նային թորութիւն, բայց և այդ անին մէջ պարզ նկատում է ժամանակակից պա- հանջների համեմատ նոր չէ՞ք կուսուցանելու ամբողջական նախադիմել Աւետարանա- կան լաւեղանական ճշմարտութիւնները պատված էին ոտապաններով, պատուակ- ներով ու փռչաններով: Աստուածային կրակը ծածկած էր թանձր միջեր ասի: Այդ ոտապանները պատուակները, փռչանները, մոխիրը և դրանց համապատասխան պաշ- տօնականները հանդիպացած էին իբրև եկեղե- ցի կրօն, սրբութիւն... դրանց դէմ ուղ- դված պայքարները, զննարարութիւնները պատուցին ոտապանները, մաքրեցին պա-

տուտակները, սրբեցին փռչանները, վանե- ցին մոխիրը և յաւիտեական ճշմարտու- րեանները նորից փայլեցին և նոր լոյս ա- ռած պիտի այժմ բանին իրանց արժանա- ւոր սեղերը և լուսացողին մեր մտքերը, մեր ուղիները:

Այդ փրատակների միջին պարզ երևում են այն նոր ուղղութիւնները, որոնցով պի- տի բացվին նոր ու լայն ճանապարհներ ու պրոպաններ, նոր կենսի պահանջած յա- րաբերութիւններին բաւարարութիւն տալու յարձուրութիւններով:

Փակված աղբիւրների փոխանակ՝ երևում են եկամտակների նոր հոսանքների նոր աչ- քերը, որոնք, դիտութեան նոր ցուցումնե- րով մաքրված ու զոված, պիտի մատակա- րարեն անտա մտնող մեր կենսին: Հին ու նոր, աղագայի ու ընկերավարական վարդապետութիւնների միմանց հետ սուր ընդհարակցուց ծնել են մեր կրթական, մեր կրօնական, մեր արդային գործերն ինչպէս ստանդարտի վարդապետութիւններն ու ցուցումները:

Եւ մեր նորընտիր Հայրապետին է մտած այժմէական մեր կացութիւնը ճարտարօրէն վերակերտել և ամբարկու ամբարկու: Հի- մերը, տեղը, նիւթերը կան Հարկաւոր է իմա- նալ ընտրել հմուտ նոր արուեստագէտներ, կարող վարդապետներ, հասարակ է ընդու- նակ գործիչներ, իմաստուն և անկեղծ խո- ջրբարկաններ և արանց աջակցութեանը սահմանը կարգել, տրտել կանոններ, որ- րոշել փոխադարձ պարտ և իրաւունքների սահմաններ—մի խառնող զննել մեր գործին ախտիս ուղի և հաստատուն ընթացքի մէջ, որ անմատուցմանը կազմակերպու- ներն ու անշարժութիւնները չը կարողանան մտնը կանգնել խորհրդակն մարմինների իմաստուն և զորումնան ստաց:

Մէտ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՖԻՐԱՆՍԻՍՏՐՈՒՄ

Ինչպէս կը տեղեկանան ընթացողները այսօրվայ հեռագրից, Բրիտան համաձայ- նութիւն է յայտնել հանրապետութեան նա- խագահին կազմել մինիստրական կաբինետ, որը և հասանակաւ է ստանալ Թաւրիէի հաստատութիւնը:

Մինիստրական նախագահ Արխաիլ Բրիտան երիտասարդ քաղաքական գործիչ- ներից է, նա ծնվել է 1862 թ.ին: Նման շատ ֆրանսական գործիչներն, նա կրօն- ժով փաստարան է և ունի սօցիալիստական անցիւր: Բրիտան պատգամաւոր ընտրվեց 1889 թ.ին և ամբիօնից շեքմ պաշտպա- նում էր բանտարանը շահելը, միշտ ընդ- դիմադրելով կառավարութեան շահերին՝ խառնով գործադուներին, և առաւել գոր- ծադրել այդ դեպքերում լսելի դիւրողական- աստիճանական ոյժ:

Տարինը և գործական աշխատանքը խունացրին Բրիտանի վարկերը՝ գոյն ախ- քան, որ նա անջատուց իր կուսակցութիւ- նից՝ երբ զրան ասիլի ներկայացաւ: Երբ Վալդէ-Բուսոյի մինիստրութեան մէջ մտաւ կոմունական լաւագոյնը Գալլի- ֆէի հետ սօցիալիստ Միլիտանը, այն ժա- մանակ ըստը սօցիալիստները մէջ հարց ծագեց, թէ արդեօք թոյլատրել է, որ սօցիալիստը աշխատակցի բուրժուական մինիստրութեան: Թէ Աստուրգամը միջադ- րային, թէ Տուրի ֆրանսական սօցիալիստ- ների համադրումները հարցը վճեցին և բացասական կերպով Սօցիալիստ կուսակ- ցութիւնը բաւ էութեան ընդդիմադրի կու- սակցութիւն է՝ բուրժուական կաբինէի մէջ, նա հրում է բուրժուական ինչպիսի սօցիալական ընթացիկներ, որոնց դիմակ իր ձեռքին չէ: Սօցիալիստի աշխատակ- ցութիւնը կառավարութեան մէջ նշանակում է իր ծրագրից, զաւանսըցը հրժարումը, ժօրէսը, որ սկզբում շեքմ պաշտպան էր Միլիտանի մինիստրութեանը հրժարվեց իր լուծած գրեթէ: Իսկ Բրիտանը, մի քանի սօցիալիստների հետ, թողեց կուսակցու- թիւնը և կազմեց սօցիալիստական պարլա- մենտական խմբակցութիւն, որը շուտով մօ- սեցաւ բուրժուական-արժանապահանքներին:

Նոր պարլամենտում, 1906 թ.ին, վեր- ընտրված պատգամաւոր Բրիտան մտաւ Սարլէի կաբինետ մինիստրական կաբի- նետը որպէս լուսաւորութեան մինիստր և նոյն պաշտօնը ստանձնեց կոմունայի մի- նիստրութեան մէջ:

Այս պաշտօնում նա շատ յետ նահանջեց իր նախկին աշխարհայեցողութիւնից: հա- լանութիւն էր առկա ոյժով վերջացնել գործադուները և, իբրև լուսաւորութեան մինիստր, ընդդիմացաւ ժողովրդական ու- սուցիչների միտման (սինդիկատ) կազմի- լուն:

Պիտի նկատել, որ մեզանում սխալ են կարծում, թէ Թրանսիլանի կառավարական պաշտօնները չեն կարող արհեստակցա- կան ընկերութիւններ կազմել: Դա նրանց անբաւարարելի իրաւունքն է, որից նրանք և օգտուում են: Բայց վերջերս կառավարու- թիւնը ընդդիմանում է այդ ընկերակցութիւնի միջոցներ այն երկրները, թէ մի գուցէ դրանք միման յեղափոխական ընթացիկը աշխատանքի բորաների փոխարինելու հետ որ- անակից ծագեցին ժողովրդական ուսուցիչնե- րի, պատ-հետադրական ծառայողների խառ- վութիւնները:

Մի բանում անկասկած է Բրիտանի դա- ւանանքը. նա շեքմ հակակցութեան է նա էր, որ փայլուն կերպով զիւրացեց Կօմբի օրով (1905 թ.) կեղեցիկն պետութիւնից բաժանելու օրինակից պարզմանին:

Մինիստր նախագահ Բրիտանը ստանձնե- լու է ներքին գործերի և կուլտի (հաւատի) մինիստրութեան պաշտօնը:

Հասարակական աշխատանքների հաւա- նական մինիստր էր Միլիտանը, նոյն- պէս փաստարան, նոյնպէս նախկին սօցիա- լիստ, ինչպէս վերև ասացինք, կողմ է մի- նիստր Վալդէ-Բուսոյի կաբինետում (1899—1902). նա ծնվել է 1859 թ.ին, մինիստր- ական պաշտօնի մէջ ցոյց է տուել տա- դանգ և հուսոյ, ժախկիւմ մի քանի աչքի ընկնող օրէնքներ յօդուր բանտը դառն: Ֆինանսների մինիստր Կօլբերնը, չափաւոր հանրապետական, նոյն պաշտօնը արդէն վարել է Միլիտանի երկրորդ, պահպանողա- կան կաբինէտի մէջ (1896—98). Շատ կու- րկուր է նրա քանիքը դիրքը, քանի որ այժմ ընկնում է կառավարի հարկի նարցը, այն հարցը որ գուրթիւն ունի 1882 թ.ից սկսած և աշոյ լուծում չէ ստանում, շնոր- հիւ բուրժուական ֆանքերին: Նախկին կաբինէտը այդ օրէնագիրը (Կալայի օրէ- նագիր) անցկացրեց պարլամենտով, մտած է սենատի հաւանութիւնը: Բայց սենատը, միշտ առաւել թիքված պաշտպանելու բուրժուա- զիստի շահերը, հազիւ թէ ընդունէ պարլա- մենտական օրէնագիրը, ուստի հասկանալի է ֆինանսների մինիստրի քանիքը դիրքի կարեւորութիւնը:

Վրիտանին, աշխատանքի մինիստրը, դար- ձնալ նախկին սօցիալիստ, վարել է նոյն պաշտօնը Կլեմանսօյի օրով ստանց աչքի ընկնող արդիւնքը:

Կաբինէտի մնացած անդամները *) երկ- րեց զուր նայաւ անձնաւորութիւններ են և միայն նրանց ճանաչելուց յետոյ կարելի կը լինի վերջնական խօսք ստել նոր մի- նիստրութեան մասին:

Արտաքին գործերի մինիստրը մտած է հինը:

Յամուայի դէպս նա, մինիստրութեան կազմը, չէ ունենալու որոշ նշանաւոր, ինչ- պէս ունէին Վալդէ-Բուսոյի ժամանակա- յորութեան պաշտպանող կամ էջիմ Կօմբի- ճիկեցիցու լաւձնումը պետութիւնից պա- հանջող մինիստրութիւնները. դրա համար չը կան և որոշ հոյանքներ երկրի մէջ... Պետ. Զարարան

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

ՊԵՏԵՐՈՒՊՈՒԹԻՒՆԻ ԳՈՐԾ.

11 յուլիսի

ՊԱՐԻՉ: Բրիտան յայտնեց Թաւրիէին, որ ինքը համաձայն է նոր կաբինէտ կազմա- կերպելու: Մտադրութեան կայ հետեւալ կեր- պով բաժանել պորտֆէլները: Բրիտան մի- նիստր-նախագահ և ներքին գործերի ու կուլտերի մինիստր: Լուի Բարդու՝ արդա- րարատութեան, Պիշօն՝ արտաքին գործերի, Կօլբերն՝ ֆինանսների, Դուվերը՝ ժողովրդա- կան լուսաւորութեան, Միլիտան՝ հասարա- կական աշխատանքների, պատուիր է հե- առաջանների, Թան-Դիւլիտի՝ առևտրի, Իրւա՝ երկրագործութեան, Տրուլի՝ գաղութ- ների, Վիլիամի՝ աշխատանքի: Չեն որոշ- ված դիւրողական և ծովային մինիստրները: ԿՕԳԷՆԱԿԷ, Յուլիսի 10-ին վերադար- ձաւ դանիական արքայական զորքը:

ՊԱՐԻՉ: Մովապետ Բուէդը-լա-Պէլը բնուանց ծովային մինիստր պորտֆէլը պնենալ-Բիչն դիւրողական մինիստրի, Մար- քո նշանակված է դիւրողական մինիստրի օգնական, Շէրոս՝ ծովային Միլիտանը և ինչպե՞ս օգնականները առաւուսան 11 ժա- մին հաւաքվեցին արդարագաւորութեան մի- նիստրութեան մէջ:

ՊԵՏԵՐՈՒՊՈՒԹԻՒՆԻ, Տեղի ունեցաւ գաղնջա- գործութեան միջադրային ցուցանանքի անդիմաւոր բացումը:

ՊԵՆՉԱ, Չեմբարակի գաւառի եօթ վօ- լտաներում ձուր մեծութեանը կարկուտը կատարելապէս ոչնչացրեց մօտ 8000 դե- կաետրին հարցը:

ՆՕԼՈԳՐՈՒՏՕԿ, Արդից կէտնէից եղ- րայնների գործարանը: Ոչնչացան արտա- սանահանան թանգարն մօղէններից շա- տները:

Բէրե, Փակիլեց միջադրային սօցիոլօգիա- կան ինստիտուտի կօմպլէսը:

ԴԱՐՄՇՏԱԻ, Այլուրմ է Մայննէկարեան երկաթուղու այստեղի կայարանը:

12 յուլիսի

ՄԵԼԻՍԱ, Սպանացիների կորուսանքը յուլիսի 10-ի պատերազմի մէջ, պաշտօնական տեղեկութիւնների համեմատ, սպանված են 6 օֆիցեր, սպանված կամ վիրաւորված է և զեր ընկած զինուորացու, վիրաւորված են 12 օֆիցեր: Սպանված զինուորների թիւը դեռ ևս յայտնի չէ, վիրաւորված են 270 զինուոր:

ՅԻԷԴԻԿԻՍՏԱՄԵՏ, Անգլիական շախ- մատարանը նաւը երկաթէ բեռով Գոզգու- րանկի մօտ ընդհարվեց անգլիական ձկնոր- սական նաւէ հետ և կէս անկող կտրեց:

ՅԻԷԴԻԿԻՍՏԱՄԵՏ, Անգլիական շախ- մատարանը նաւը երկաթէ բեռով Գոզգու- րանկի մօտ ընդհարվեց անգլիական ձկնոր- սական նաւէ հետ և կէս անկող կտրեց:

Գուցէ նմանը, Գործան, սխալ է հարցրել Գուլիէի անունը (նշ ժամ, այլ Մար), որը բազ- մից երկը է մինիստր և անգամ մինիստր-նախագահ, կը սպանեց մարտաբար լրագրիւններն:

Նաւը էր 9 հոգուց բաղկացած կիւպովով շրի յատակը գնաց:

ԼՈՒԻՍՆ, Լրագրիւններ տպագրում են տեղեկութիւն Դուվերից, որ Բէրիօյին աշոգ- վեց ակտուրով թռչել Կալէից Դուվը:

ՍԱՐԱՏՕԿ, Սրբօրէի գաւառում կհաւ տեղադրարի անձին հաւի ձուր մեծու- թեամբ կարկախ հետ միասին, փչացաւ 2455 դեկաետրին: Պատը 150,000 բուրբուց ակիլ է Դաշտերում շատ են կտարված թռչուն- ներ և նապաստակներ:

ԴՈՒՎԻ, Բէրիօ թռիչք կատարեց Լա- մանի ջրանցքով 33 րօպուտ: Մերման համարան ունի ֆասուածքներ չունեցաւ:

Մեմբարի՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԲԱՍՆԱՅԱՐ Հրատարակչներ՝ Ա. ՔԱՆԱՅԱՐ 8. ՏԵԼԻ-ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ 2. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Ո Ւ

ԲԻԺՅԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հ Ի Ի Ա Ն Գ Ա Ն Ո Ց

Հիւանդների բաժանմունքով

Թիֆլիս, Երկրակառուցող փ., 79, տեղ. 1026.

Հիւանդների ընդունելութիւն անմն օր.

ՄԻՐ. ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ—առ. ժ. 11—12-ը միգանտական, սիֆիլիսի և կառուի հիւանդ (երկը, չորեքը, ուրբը):

Ի. Ն. ԵՂԱՋԱՆԵԱՆ—առ. ժ. 11—12-ը ցղային և ներքին հիւանդութիւններ:

Պ. Պ. ՄԻՍՏՏ—առ. ժ. 11—12-ը վիրա- րուածական հիւանդութիւններ:

Ս. Ա. ԼՈՒԻՍԻ—առ. ժ. 11—12-ը քթի թղի և անոնի հիւանդութիւններ:

Գ. Ն. ՄԱՂԱՔԵԱՆ—առ. ժ. 10—11-ը ներքին և երկաթների հիւանդութիւններ:

Մ. Ե. ՄԱՐԵՏԻՈՎ—ցեր. ժ. 1—2-ը կառուի և սիֆիլիսի հիւանդութիւններ (երկը, հինգը, շաբաթ):

Լ. Մ. ՄՕՆԻՆ—ցեր. 1—2-ը կանանց հի- ւանդ. և մանկաբու:

Բժշկութիւն և քերականութեամբ, մասնավոր և հիւանդութիւններ, բակտերիոլոգիական և քիմիական հետազոտութիւններ: Թաղի պատուա- ստան ծմայր ք. Թիֆլիսի Կարէ խորհրդի համար 50 կօպէկ ժողովարանը և համալոր- ղողները ըստ համաձայնութեան Հիւանդների բաժանմունքը բաղկացած է թէ ընդհանուր և թէ ստանձնի սինանդները:

(Կ. Կ. Ռ.) 236. 100—42

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈ- ՑԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Կայտարարում է, որ ստանկիայ ուսումնա- կան տարում

ՆՈՐԵԿ ԱՇԱԿԵՐՏԵՐԻ

Ընդունելութեան քննութիւն

Կը լինի միմիայն VII դասարանի համար: Քննիկի ցանկացողները պիտի ներկայացնեն իրանց վկայականները մինչև օգոստոսի 23-ը: Մնացած դասարաններում տեղ չը կայ: Վերաքննութիւնները և նորիկների (VII դաս.) քննութիւնները կը սկսվին օգոս- տոսի 23-ից:

646. 3—2

ՆԱԽԱԶՈՒ

Դ. Զ. ՍԱ

Գրասենեակ

Մեր ֆիրմայի հոշակով ԿԱՄԵՐԱՈՎ ՕԳՏՎԵԼ մի քանի համանուն և ուրիշ ֆիր- մաների փանտեր են հանել գոված օրի և այլ խիչքողն մեր էտիկետներին և ապրան- քագործման միանգամայն նմանեցրած էտիկետներով և ապրանքադրոշմով պ. պ. սպառողներին մոլորեցնելու նպատակով:

Մի քանիները նոյն իսկ չեն քաշվել էտիկետները կողմնակից կողմնակից խոշոր տա- նորով:

Դ. Զ. Սարաջեյ, իսկ մանրատա, համարաւ չը նկատվող շեռտաւոր դրաներից խնդրում է մեր արարքը պատանդելու ՈՒՇԱՐՈՒԹԻՒՆԻ: Գաղթել անունը, հօրանունը և արդարեւնիսկ սկզբնականները վրա Դ. Զ. ԱՐԱՋԵՎ, միայն առանց ՇՆԱԿԻՆԻ ՄԱՐԱՑՈՂՆԵՐԻ՝ յաւելուածի, նույնպէս և գործարանային գրքով վրա՝ ՎԱՅՐԻ ՈՉՆԱՐ ԺԱՅՈՒՎՐԵՆ:

(Կ. Կ.) 362. 25—24

ՄԱՐԱՑԵՎ</